

قواعد و آئین داوری

مرکز داوری

کانون وکلای دادگستری استان قم

فهرست موضوعات

عنوان	شماره صفحه
فصل اول کلیات	۱
تعاریف	۲
قلمرو اجرا	۳
فصل دوم جریان داوری	۳
دادخواست داوری	۳
آثار موافقتنامه داوری	۵
تعداد داوران و نحوه انتخاب ایشان	۵
داوری چند جانبه	۸
محل داوری	۸
زبان داوری	۹
ابلاغ اوراق و اخطاریه ها ، مواعد	۹
فصل سوم- شرایط داور، جرح داور و تشریفات آن	۱۰
استقلال و بی طرفی داور	۱۰
موارد جرح داور	۱۱
تشریفات جرح ، تعویض داور	۱۲
تعیین داور جانشین	۱۴
فصل چهارم صلاحیت داور	۱۴
اتخاذ تصمیم در مورد صلاحیت	۱۴

۱۷ اقدامات موقتی
۱۷ فصل پنجم رسیدگی داوری
۱۸ تسلیم پرونده به داور
۱۸ اداره داوری
۱۸ معرفی وکیل یا نماینده
۱۹ قرارنامه داوری و برنامه زمان بندی
۲۰ اصلاح ادعا ویا دفاع
۲۱ دعوای متقابل
۲۲ دعوای ورود ثالث
۲۲ دعوای جلب ثالث
۲۳ قانون حاکم
۲۴ جلسه استماع و رسیدگی
۲۵ قصور در تسلیم لوایح و مدارک
۲۵ شهادت
۲۶ ارجاع امر به کارشناس
۲۷ فصل ششم- ختم رسیدگی و صدور رای
۲۷ ختم رسیدگی
۲۸ مهلت صدور رای
۲۸ رای مبتنی بر سازش طرفین
۲۹ اخذ تصمیم توسط هیات داوران

۲۹ شکل و محتوای رای
۳۰ بررسی پیش نویس رای داور و ابلاغ آن
۳۱ قطعیت و قابلیت اجرای رای
۳۱ ختم داوری
۳۲ ابلاغ رای داوری
۳۲ اصلاح و تفسیر رای ، رای تکمیلی
۳۳ فصل هفتم هزینه های داوری
۳۴ اتخاذ تصمیم در خصوص هزینه های داوری
۳۵ فصل هشتم مقررات متفرقه
۳۵ معافیت از مسئولیت
۳۶ قاعده کلی

قواعد و آئین داوری مرکز داوری کانون وکلای دادگستری قم

فصل اول - کلیات

ماده ۱- تعاریف

اصطلاحاتی که در این آیین داوری به کار رفته است ، دارای معانی زیر می باشد:

الف- « آیین نامه نحوه ارائه خدمات مرکز داوری در اختلافات حقوقی اعم از تجاری و غیر تجاری داخلی و بین المللی » که از این پس « آیین و قواعد داوری » نامیده می شود، عبارت است از مقررات حاضر که داوری در کلیه اختلافات اعم از داخلی و بین المللی که به مرکز داوری کانون وکلای دادگستری استان قم (که از این پس مرکز داوری نامیده می شود) ارجاع شود. مطابق آن انجام خواهد شد.

ب- آیین نامه های داخلی مرکز داوری در مورد نحوه ارائه خدمات ، آیین نامه هایی است که مستندا به مجوز حاصل از اساسنامه تشکیل مرکز داوری که به تصویب هیات مدیره کانون وکلای دادگستری استان قم (که از این پس کانون وکلا نامیده می شود) رسیده است.

پ- خواهان و خوانده به معنای یک یا چند خواهان یا خوانده است.

ت- داوری عبارت است از: حل و فصل اختلافات طرفین بوسیله شخص یا اشخاصی که « داور» نامیده میشود به صورت مستقیم یا غیرمستقیم و بر اساس توافق طرفین که با ساز و کار مقرر در این آیین نامه انتخاب می شوند.

ث- « داوری داخلی » عبارت است از اختلافات و دعاوی حقوقی اعم از تجاری و غیر تجاری بین اشخاص حقوقی یا حقیقی که در زمان انعقاد موافقتنامه داوری به موجب قوانین ایران ، تبعه ایران باشند؛ و «داوری بین المللی» آن است که در زمان انعقاد موافقتنامه داوری،

یکی از طرفین مطابق قوانین ایران تبعه ایران نباشد.

ج- « داور» اعم از: " داور " یا " هیات داوران " است مگر آنکه با توجه به سیاق متن در قواعد و آیین داوری ، مراد از داور، یکی از اعضای هیات داوران باشد.

چ- دادگاه ، در این آیین نامه یکی از تشکیلات قضایی جمهوری اسلامی ایران است.

ح- مقام ناصب شخص حقیقی یا حقوقی است که به موجب قانون یا توافق طرفین تعیین داور به عهده اوست.

خ- « داورى سازمانى و داورى موردى » ، داورى وقتى سازمانى است که بر عهده یک شخص حقوقی که یکی از موضوعات اصلی فعالیت آن داورى است قرار گرفته باشد و در غیر این صورت ، داورى موردى محسوب می شود.

د- « هیات امنای مرکز داورى » هیاتى است که به موجب ماده ۴ اساسنامه مرکز داورى (که از این پس هیات امنای نا میده می شود) تشکیل می شود و وظایف و صلاحیت های آن در اساسنامه مرکز داورى و نیز در این آیین داورى مشخص شده است .

ذ- « قرارنامه داورى » عبارت است از صورتجلسه ای که طبق ماده ۳۸ این آیین داورى شرح وظایف، اختیارات، صلاحیتها و ماموریت داور یا داوران را مشخص میکند.

ر- « موافقتنامه داورى » توافقى است بین طرفین که به موجب آن حل و فصل تمام یا بعضی از اختلافاتی که در مورد یک یا چند رابطه حقوقی معین اعم از قراردادی یا غیر قراردادی به وجود آمده یا ممکن است در آینده پیش آید، به داورى مرکز داورى ارجاع شود. موافقتنامه داورى ممکن است به صورت شرط داورى در ضمن قرارداد و یا به صورت قرارداد جداگانه باشد.

ماده ۲- مرکز داورى

مرکز داورى به عنوان مقام ناصب وظایف و اختیارات خود را از طریق هماهنگی ، سازماندهی، آموزش، نظارت و مدیریت جریان داورى انجام می دهد ، بدون آنکه خود مباشرت به داورى کند. نصب داور / داوران از طریق دبیر مرکز داورى ، اعمال می گردد.

ماده ۳- قلمرو اجرا

الف- کلیه اشخاصی که اهلیت اقامه دعوی دارند می توانند داوری در اختلافات خود را اعم از اینکه در مراجع قضایی طرح شده یا نشده باشد با توافق به مرکز داوری ارجاع کنند. تراضی فوق شامل تراضی حاصل از موافقتنامه داوری و همچنین تراضی ناشی از مراجعه و پیشنهاد داوری توسط یکی از طرفین به داوری مرکز داوری و قبول آن از ناحیه طرف دیگر می باشد.

ب- رسیدگی داوری در کلیه دعاوی و اختلافاتی که به مرکز داوری ارجاع شود، مطابق مقررات این آیین داوری انجام می شود و در داوری های داخلی تابع مقررات باب هفتم قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹ و در داوری های بین المللی تابع مقررات قانون داوری تجاری بین المللی مصوب ۱۳۷۶ خواهد بود.

ماده ۴- پذیرش آیین داوری مرکز داوری

تراضی بر ارجاع اختلاف به مرکز داوری ، به منزله التزام و قبول این آیین داوری و سایر آیین نامه های داخلی مرکز می باشد.

ماده ۵- انصراف از حق ایراد

در صورتی که هریک از طرفین به عدم رعایت مقررات این آیین داوری و یا شرایط قابل عدول موافقتنامه داوری ، تا پایان جلسه اول داوری سکوت اختیار کرده و داوری را ادامه دهد و در مهلت مقرر ایراد خود را مطرح نکند ، چنین تلقی خواهد شد که از حق ایراد خود صرف نظر کرده است.

فصل دوم - جریان داوری

ماده ۶- دادخواست داوری

الف- خواهان یا متقاضی داوری، باید دادخواست داوری خود را به دبیرخانه مرکز داوری تسلیم کند . دبیرخانه رسیدی مشتمل بر مشخصات طرفین، تاریخ وصول دادخواست و شماره پرونده به او میدهد و وصول آن را با قید تاریخ وصول، به خواننده اعلام خواهد کرد.

تبصره-ارائه گواهی ثبت نام الکترونیکی (ثنا) هنگام مراجعه هر یک از طرفین الزامیست.

ب- دادخواست دآوری باید مشتمل بر موارد زیر باشد:

۱- مشخصات کامل طرفین همراه با ذکر نشانی پستی و الکترونیکی و هرگونه اسناد مثبت سمت ؛ در صورتی که دعوی به نمایندگی یا وکالت طرح شده باشد.

۲- توضیح درباره ماهیت رابطه و قرارداد یا وقایعی که موجب بروز اختلاف شده و بیان منشاء ادعا و جهات استحقاق و دلایل آن .

۳- ذکر دلایلی که خواهان در دست دارد و ارائه میکند و دلایلی که در جریان دآوری قصد استناد به آنها را دارد. چنانچه خواهان قصد استناد به شهادت شهود را دارد باید مشخصات شهود (نام، نام خانوادگی، نام پدر) و اقامتگاه آنان را ذکر نماید.

۴- تعیین خواسته دعوی و مبلغ آن ، مگر آنکه خواسته غیر مالی باشد.

۵- توضیح درباره موافقتنامه دآوری .

۶- اظهارنظر در خصوص محل دآوری و قواعد حقوقی و قانون حاکم در دآوری بین المللی در صورتیکه در موافقت نامه دآوری مسکوت باشد.

۷- امضای خواهان و در صورت عجز از امضاء اثر انگشت.

تبصره- تسلیم درخواست دآوری ناقص در دبیرخانه مرکز دآوری ، مادام که تکمیل نشده ، تکلیفی برای مرکز دآوری ایجاد نمی نماید.

پ- در صورتی که دادخواست دآوری راجع به معامله ، قرارداد یا روابط حقوقی ای باشد که در مورد آن پیش از زمان تقدیم دادخواست بین همان طرفین ، رسیدگی دآوری در مرکز دآوری شروع شده باشد، به درخواست هریک از طرف ها ، درخواست دآوری جدید با پرونده دآوری مقدم توأم می شود، به شرط آنکه در دآوری مقدم هنوز قرارنامه دآوری به امضای طرفین و « داور » نرسیده باشد یا توسط مرکز دآوری تایید نشده باشد و مانع قانونی هم برای ادغام پرونده ها وجود نداشته باشد . در صورتی که درخواست دآوری جدید پس از امضاء یا تایید قرارنامه دآوری در

پرونده مقدم شروع شده باشد، رسیدگی توام به دو یا چند پرونده منوط به این است که « داور » پرونده مقدم، با توجه به ماهیت ادعا های موضوع داوری جدید و نیز با توجه به مرحله داوری مقدم و سایر اوضاع و احوال، اجازه توام نمودن دو پرونده را بدهد.

ماده ۷- پس از دریافت دادخواست داوری و تکمیل پرونده، دبیر مرکز داوری، داور/ داوران را طبق این آیین داوری تعیین و دبیرخانه مرکز داوری نسبت به اخذ قبولی داور/ داوران اقدام می نماید.

ماده ۸- آثار موافقتنامه داوری

در کلیه مواردی که رسیدگی به اختلاف به مرکز داوری ارجاع شود

الف- طرفین پذیرفته اند که حل و فصل کلیه اختلافات ناشی از قرارداد و یا راجع به آن اعم از اعتبار، تفسیر، اجرا، بطلان، فسخ، نقض و ... را به مرکز داوری واگذار نموده اند.

ب- رسیدگی طبق مقررات لازم الاجرا در زمان تقدیم دادخواست داوری به عمل خواهد آمد مگر اینکه طرفین توافق کرده باشند که داوری مطابق قواعد موجود در تاریخ انعقاد موافقتنامه داوری انجام شود.

پ- عدم شرکت هریک از طرفین در جلسات داوری یا هریک از مراحل آن مانع جریان داوری نخواهد بود و « داور » می تواند با ادامه رسیدگی بر اساس دلایل و مدارک موجود مبادرت به صدور رای نماید.

ت- ایراد به وجود یا اعتبار قرارداد اصلی رافع صلاحیت « داور » برای رسیدگی به چنین ایرادی نیست مشروط بر اینکه « داور » اعتبار موافقتنامه داوری را احراز کند. حتی اگر قرارداد اصلی وجود نداشته و یا باطل باشد، « داور » می تواند درباره حقوق طرفین رسیدگی کرده و نسبت به ادعاها و ایرادات آنها اتخاذ تصمیم کند و به هر حال شرط داوری، مستقل از قرارداد اصلی است و در هر صورت لازم الاجراست.

ماده ۹- در خصوص تعداد داوران و نحوه انتخاب ایشان به شرح ذیل عمل می گردد:

الف - طرفین می‌توانند ضمن موافقتنامه داوری یا به موجب توافق جداگانه، در خصوص تعداد و نحوه انتخاب داور یا داوران توافق نمایند.

ب- در صورت فقدان چنین توافقی و یا سکوت و نیز در صورتیکه بین طرفین در این خصوص اختلاف باشد به ترتیب ذیل اقدام خواهد شد و رجوع طرفین به مرکز داوری به منزله قبول ترتیب ذیل می‌باشد:

هیات امنای یک نفر و در صورتیکه موضوع دعوا، پیچیدگی آن، حجم کار و سایر شرایط موثر اقتضا نماید، سه نفر را به عنوان داور انتخاب و به طرفین اعلام می‌شود تا اگر جهات رد یا اعتراضی نسبت به داور یا داوران داشته باشند ظرف مدت سه روز پس از ابلاغ به دبیرخانه اعلام نمایند؛ چنانچه هر یک از طرفین در مهلت مقرر جهات رد یا اعتراضی موجه نسبت به داور منتخب اعلام کنند مطابق ماده ۲۲ این آئین نامه که مربوط به تشریفات جرح می‌باشد عمل می‌شود.

ج- در مواردی که حسب توافق طرفین می‌بایست هیات داوران تشکیل گردد به ترتیب ذیل اقدام می‌گردد:

- ۱- در صورتیکه طرفین رفع اختلاف را به هیات داوری واگذار نموده باشند مرکز داوری نسبت به انتخاب داوران اختصاصی و مرضی الطرفین اقدام خواهد نمود.
- ۲- در صورتیکه تعیین داور اختصاصی حسب توافق طرفین بر عهده ایشان می‌باشد هر یک از طرفین مکلف است ظرف مهلت پنج روز نسبت به معرفی و اخذ قبولی داور خود اقدام نماید؛ تعیین سرداور در هر صورت با مرکز داوری کانون می‌باشد.
- ۳- در صورتیکه طرفین ظرف مهلت مقرر داوران اختصاصی خود را انتخاب و معرفی ننمایند مرکز داوری حسب مورد داور طرف ممتنع را انتخاب می‌نماید؛ چنانچه هر یک از طرفین تا پایان جلسه اول اعتراض یا جهات رد موجهی نسبت به داور منتخب اعلام نمایند و مورد قبول داور واقع شود مرکز داوری فرد دیگری را معرفی خواهد نمود. در غیر اینصورت داوری ادامه پیدا می‌کند.

تبصره: رسیدگی به اعتراض یا جهات رد نسبت به « داور» یا سر داور که در این مرحله مطرح می شود با داور است و در صورتی که اعتراض یا جهات رد موجه باشد و مورد قبول قرار گیرد ، مرکز داوری فرد دیگری به ترتیب فوق انتخاب می کند.

ماده ۱۰- علاوه بر موارد فوق ، در موارد زیر نیز مرکز داوری حسب مورد ، اقدام به تعیین « داور» خواهد کرد:

۱- چنانچه طبق موافقتنامه داوری انتخاب « داور » یا هیات داوری یا سر داور بر عهده شخص ثالث باشد و شخص مذکور در مهلت مقرر داور / هیات داوری و یا سر داور را معرفی نکند.

۲- چنانچه شخص ثالث منتخب ایشان تعیین « داور » یا هیات داوری یا سر داور را به مرکز داوری واگذار کرده باشد.

۳- چنانچه « داور» یا داوران یا سر داور تعیین شده ، پیشنهاد داوری را رد کنند یا اعلام قبولی نکنند یا به ایشان دسترسی نباشد.

ماده ۱۱- هرگاه در موافقتنامه داوری طرفین ملتزم شده باشند که در صورت بروز اختلاف، شخص یا اشخاص معینی داوری نمایند و آن شخص یا اشخاص ظرف مهلت مقرر اعلام قبولی نکنند یا داوری را رد کنند یا به ایشان دسترسی نباشد یا به هر دلیلی نخواهند یا نتوانند به عنوان « داور » رسیدگی کنند ، مرکز داوری ، جریان داوری را منتفی و نتیجه را به طرفین اعلام خواهد کرد ، مگر آنکه طرفین ، در مورد روش دیگری برای انتخاب « داور » توافق نمایند، یا انتخاب داور یا داوران را به مرکز داوری محول نمایند.

ماده ۱۲- داور از میان داوران معتمد مرکز داوری انتخاب میشود. طرفین می توانند داور مورد نظر خود را خارج از فهرست داوران معتمد انتخاب کنند مشروط بر آنکه به تشخیص هیات امناء داور منتخب دارای توانایی و شرایط عمومی لازم برای انجام داوری در موضوع مورد اختلاف باشد.

تبصره: مرکز داوری مکلف است در انتخاب و تعیین « داور » یا هیات داوران ، (در صورت تشخیص هیات امناء) کلیه شرایطی را که طرفین در موافقتنامه داوری تعیین کرده اند ، رعایت نموده و با توجه به موضوع دعوی، شخص یا اشخاص واجد شرایط را انتخاب و تعیین کند.

ماده ۱۳- در داوری های بین المللی « داور » منفرد یا سر داور مطابق قانون آیین دادرسی مدنی و قانون داوری تجاری بین المللی تعیین می شود.

ماده ۱۴- داوری چند جانبه

در صورتی که داوری بیش از دو طرف باشد و طرف ها در مورد تعیین « داور » به نحو دیگری توافق نکرده باشند ، به ترتیب زیر عمل خواهد شد:

۱- برای خواهان واحد، یک « داور » و در صورت تعدد خواهان ها ، مشترکاً یک « داور » تعیین خواهد شد . « داور » خوانده یا خواندگان متعدد نیز به همین روش تعیین می شود.

۲- چنانچه خواهان یا خواندگان متعدد ظرف مهلت مقرر ، در مورد تعیین داور مشترک به توافق نرسند ، مرکز داوری داور اختصاصی هریک از طرفین متعدد (خوان ها یا خواندگان) را انتخاب و تعیین خواهد کرد.

۳- سایر امور مربوط به داوری های چندجانبه از جمله تعیین ، تعویض « داور » یا جرح داور ، تابع مقرراتی است که برای داوران دو جانبه در ۹ و ۱۰ این آیین نامه مقرر شده است.

ماده ۱۵- محل داوری

الف- در داوری های داخلی ، محل انجام داوری در حوزه مقر مرکز داوری خواهد بود ، با این وجود در پرونده هایی که اقامتگاه طرفین خارج از مقر داوری باشد مرکز داوری با توجه به اوضاع و احوال پرونده و سهولت دسترسی طرفین ، محل را تعیین می کند.

ب- در داوری های بین المللی انتخاب محل داوری با طرفین است و در صورت عدم توافق ، مرکز داوری با توجه به اوضاع و احوال پرونده و سهولت دسترسی طرفین ، محل را تعیین می کند.

پ- در داوری های بین المللی « داور » می تواند برای شور ، استماع طرفین یا شهود یا کارشناسان ، یا بازرسی کالا یا اسناد و مدارک ، در هر محلی که مقتضی بداند تشکیل جلسه دهد ، مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق کرده باشند. به هر حال، رای داوری در محل داوری صادر خواهد شد.

ماده ۱۶- زبان داوری

الف- در داوری های داخلی زبان داوری ، فارسی است و در صورتی که اسناد و مدارک مورد استناد به زبان دیگری باشد ، طرفی که چنین مدارکی را ارائه و به آنها استناد می کند ، مکلف است ترجمه فارسی آن را تهیه و تسلیم کند ، مگر اینکه « داور » ترجمه رسمی آن ها را لازم بداند یا هریک از طرفین درخواست ترجمه رسمی را داشته باشد.

ب- در داوری های بین المللی، انتخاب زبان داوری با طرفین است و در صورتی که در این خصوص توافق حاصل نشود ، « داور » با توجه به قرارداد و اوضاع و احوال پرونده ، زبان داوری را تعیین می کند.

ماده ۱۷- ابلاغ اوراق و اخطاریه ها، مواعد

الف- طرفین باید کلیه لوایح و مراسلات خود با یکدیگر و با « داور » را همراه با مدارک پیوست به تعداد طرف های دعوی و « داور » یا داوران ، به اضافه یک نسخه برای مرکز داوری ، به دبیرخانه مرکز داوری تسلیم نمایند.

ب- در داوری هایی که به مرکز داوری ارجاع می شود ، امر ابلاغ اوراق و نیز رای داوری توسط دبیرخانه مرکز داوری یا داور یا رییس کانون وکلا و یا هر شخصی که رییس کانون وکلا تعیین می نماید ، انجام می شود ، مگر اینکه طرفین طریق دیگری برای ابلاغ تعیین و توافق کرده باشند.

پ- ابلاغ کلیه اوراق و مکاتبات به نشانی های اعلام شده طرفین در موافقتنامه داوری یا هر نشانی دیگری که طرفین متعاقباً اعلام کرده باشند، به عمل خواهد آمد. در صورتی که هیچ یک از نشانی های فوق در دسترس نباشد یا امکان ابلاغ در آن نشانی وجود نداشته باشد، ارسال اوراق به

آخرین محل تجارت یا محل سکونت طرف داوری، یا به هر محل دیگری که در پرونده مطروحه، سابقه ابلاغ داشته باشد، ابلاغ شده محسوب می شود.

ت- امر ابلاغ می تواند به انتخاب مرکز داوری از طریق تحویل حضوری در قبال رسید، نامه سفارشی، بصورت ارسال اظهارنامه رسمی، دورنگار، تلکس، سامانه الکترونیکی اعم از پیام رسانها، پست الکترونیکی، و یا سامانه الکترونیک قضایی که متضمن ثبت و ضبط سابقه ارسال و وصول به گیرنده باشد، انجام گیرد. در موارد زیر اوراق مربوط، ابلاغ شده محسوب می شود:

۱- مخاطب بر طبق ابلاغیه مربوط، اقدامی کرده باشد؛

۲- مخاطب نفیاً یا اثباتاً پاسخ داده باشد؛

۳- ابلاغ به محلی باشد که سابقه ابلاغ در این پرونده داشته باشد.

۴- ابلاغ در جلسه داوری واقع شود.

ماده ۱۸- تاریخ ابلاغ، همان تاریخی است که مخاطب یا وکیل وی یا اشخاصی که مطابق ماده ۶۸ الی ۷۳ قانون آیین دادرسی مدنی، برگ مربوط را دریافت کرده یا تاریخی است که ابلاغ مطابق بندهای (ب پ و ت) ماده ۱۷، صورت گرفته و سابقه آن در دبیرخانه مرکز داوری ثبت شده باشد.

ماده ۱۹- مهلت های مقرر در این آیین داورى بدون احتساب روز ابلاغ و اقدام، محاسبه می شود. چنانچه آخرین روز مهلت تعطیل رسمی یا روز غیر کاری باشد، نخستین روز کاری بعدی، آخرین روز مهلت محسوب خواهد گردید. تعطیلات رسمی و روزهای غیر کاری داخل در مواعد و جزء مهلت محسوب خواهد شد.

به مهلت های مقرر در این آیین نامه نسبت به اشخاصی که مقیم خارج از کشور می باشند، یک ماه اضافه می گردد.

فصل سوم- شرایط داور، جرح داور و تشریفات آن

ماده ۲۰- استقلال و بی طرفی داور

الف- « داور» باید در تاریخ تعیین و انتخاب به این سمت و شروع به کار و نیز در طول جریان رسیدگی داوری تا زمان صدور رای، علاوه بر داشتن اوصاف قانونی و شرایط مقرر در موافقتنامه داوری، بی طرف و مستقل باشد و ذینفع در قضیه نباشد.

ب- « داور» باید همزمان با قبول سمت، اعلامیه ای مکتوب مبنی بر تایید و بی طرفی و استقلال خود امضاء و به دبیرخانه مرکز داوری تسلیم کند و مکلف است هرگونه واقعیت یا اوضاع و احوالی را که ممکن است استقلال او را نزد طرفین با تردید مواجه سازد، در اعلامیه مذکور ذکر نماید. چنانچه اعلامیه بی طرفی و استقلال « داور» متضمن چنین اطلاعاتی باشد، دبیرخانه مراتب را به طرفین ابلاغ می کند و مهلتی را جهت اظهار نظر آنان تعیین می نماید. پس از وصول نظرات طرفین، مرکز داوری در خصوص اعلامیه « داور» و اظهارات طرفین رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ می کند.

پ- پس از شروع داوری نیز « داور» مکلف است هرگونه واقعیت یا اوضاع و احوال را که احیاناً در جریان داوری حادث شود و موجب تردید در بی طرفی و استقلال او گردد، فوراً و به صورت کتبی به دبیرخانه مرکز داوری و به طرفین اعلام نماید.

ماده ۲۱- موارد جرح داور

« داور» در صورتی قابل جرح است که اوضاع و احوال موجود، باعث تردید موجهی نسبت به بی طرفی و استقلال او شود و یا واجد اوصافی که طرفین تعیین کرده اند نباشد. هر یک از طرفین تنها به استناد دلایلی که پس از تعیین « داور» از آن مطلع شده اند، می تواند داوری که خود تعیین کرده یا در جریان تعیین او مشارکت داشته، جرح کند.

الف- در داوری های داخلی، اشخاص زیر را هر چند با تراضی نمی توان به عنوان « داور» انتخاب نمود و از موجبات رد و جرح « داور» است:

۱- اشخاصی که بی طرفی و استقلال ایشان در موضوع داوری، محل تردید باشد.

۲- اشخاصی که فاقد اهلیت قانونی هستند؛

۳- اشخاصی که به موجب حکم قطعی دادگاه و یا در اثر آن از داوری محروم شده اند؛

۴- کلیه قضات و کارمندان اداری شاغل در محاکم قضایی

ب- در داوری های داخلی ، اشخاص زیر را نمی توان به عنوان « داور » معرفی و منصوب کرد مگر با تراضی طرفین:

۱- کسانی که سن آنها کمتر از ۲۵ سال تمام باشد؛

۲- کسانی که در دعوی ذی نفع باشند؛

۳- کسانی که با یکی از اصحاب دعوی قرابت سببی یا نسبی تا درجه دوم از طبقه سوم داشته باشند.

۴- کسانی که قیم یا کفیل یا وکیل یا مباشر امور یکی از اصحاب دعوی می باشند، یا یکی از اصحاب دعوی مباشر امور آنها باشد.

۵- کسانی که خود یا همسرشان وارث یکی از اصحاب دعوی باشند؛

۶- کسانی که خود یا همسرشان با یکی از اصحاب دعوی یا با اشخاصی که قرابت نسبی یا سببی تا درجه دوم از طبقه سوم با یکی از اصحاب دعوی دارند، در گذشته یا حال دعوی کیفری داشته باشند

۷- کسانی که خود یا همسرشان و یا یکی از اقربای سببی یا نسبی تا درجه دوم از طبقه سوم او با یکی از اصحاب دعوی یا زوجه و یا یکی از اقربای نسبی یا سببی تا درجه دوم از طبقه سوم او دعوی حقوقی داشته باشد.

۸- کارمندان دولت در حوزه ماموریت آنان.

ماده ۲۲- تشریفات جرح، تعویض داور

الف- طرفین می توانند در مورد تشریفات جرح « داور » توافق نمایند. در این صورت طرفی که قصد جرح « داور » را دارد، باید ظرف سه روز از تاریخ ابلاغ دلایل جرح را همراه با ادله و مدارک

مثبت، طی لایحه ای همزمان کتباً به دبیرخانه مرکز داوری، « داور» مربوط، سایر داوران (در صورتی که هیات داوران تشکیل شده باشد) و طرف های دیگر داوری اعلام کند.

تبصره: چنانچه جرح مستند به فقدان شرایط آمره قانونی باشد در همه مراحل قابل طرح است.

ب- هرگاه داور توسط یکی از طرفین جرح شود، طرف دیگر می تواند با این جرح موافقت کند، چنین توافقی به منزله توافق طرفین در پایان ماموریت داور است و در این صورت جهات جرح مورد بررسی قرار نمی گیرد. داور نیز می تواند بعد از جرح کناره گیری کند. هیچ یک از این موارد، به معنی قبول اعتبار دلایل جرح نیست.

پ- « داور» مکلف است ظرف ۵ روز از تاریخ دریافت جرح، در صورت پذیرش جرح کتباً نظر خود را به طرفین و مرکز داوری اطلاع دهد. در صورتی که « داور» مربوط جرح را نپذیرد، داوری ادامه می یابد.

ماده ۲۳- در صورتی که « داور» از دادن رای امتناع ورزد و یا در جلسه داوری دو بار متوالی حضور پیدا نکند یا در انجام وظیفه قصور کند و همچنین در صورتی که « داور» به عللی از قبیل مسافرت، غیبت طولانی، عدم دسترسی، اشتغال یا بیماری و امثال آن، قادر به انجام وظیفه نباشد، هر یک از طرفین می توانند مراتب را همراه با ادله و مدارک مثبت همزمان به دبیرخانه مرکز داوری، « داور» مربوط، سایر داوران (در صورتی که هیات داوری تشکیل شده باشد) و طرف های دیگر دعوی اعلام و درخواست تعویض او را بنمایند.

تبصره ۱: در صورتی که بین طرفین در خصوص موارد فوق اختلاف باشد، هیات امناء مرکز داوری نسبت به موضوع رسیدگی و اتخاذ تصمیم می کند.

تبصره ۲: هیات امناء مرکز داوری ظرف ۵ روز از تاریخ ارجاع درخواست رسیدگی مجدد، تصمیم خود را در خصوص موضوع اعلام می نماید.

تبصره ۳: تصمیم هیات امناء مرکز داوری در مورد جرح یا تعویض داور قطعی است و هیات امناء مکلف نیست دلایل خود را اعلام کند.

ماده ۲۴- در صورتی که داور به عللی از قبیل مسافرت ، اشتغال یا بیماری و امثال آن ، قادر به انجام وظیفه نباشد ، می تواند از سمت خود استعفا و مراتب را به مرکز داوری اعلام نماید. در صورت موافقت مرکز داوری با استعفا ، داور جانشین مطابق ماده ۲۷ این آیین داوری انتخاب می گردد.

ماده ۲۵- اعلام جرح، یا درخواست تعویض « داور » به علت قصور یا عدم امکان انجام وظیفه « داور » و استعفای داور مادام که تعیین تکلیف نشده، مانع از ادامه رسیدگی « داور » و صدور رای نیست.

ماده ۲۶- تعیین داور جانشین

هرگاه ادامه ماموریت داور یا یکی از داوران به هر دلیل امکانپذیر نباشد، چنانچه موافقتنامه داوری مقید به داور یا داوران خاص باشد داوری زائل و رسیدگی به دعوا در صلاحیت دادگاه خواهد بود.

هرگاه ماموریت « داور » به موجب یکی از موارد مذکور در مواد ۲۳ تا ۲۵ یا به علت استعفای او ، و یا به جهات و دلایل قانونی دیگری، خاتمه پذیرد و نیز در صورت حجر یا فوت داور، جانشین او مطابق مقررات حاکم بر داوری و نیز این آیین داوری در مورد انتخاب داور ، تعیین می شود.

تبصره- « داور » جانشین مکلف است با توجه به لوایح طرفین و رسیدگی های انجام شده تا زمان انتخاب او، رسیدگی را ادامه دهد، مگر اینکه با ذکر ادله موجه ، تجدید تمام یا بخشی از رسیدگی های قبلی را ضروری بداند.

فصل چهارم- صلاحیت داور

ماده ۲۷- اتخاذ تصمیم در مورد صلاحیت

الف- « داور » می تواند در حدود صلاحیت خود و همچنین درباره وجود و یا اعتبار موافقتنامه داوری، نفیاً و یا اثباتاً اتخاذ تصمیم نماید. ارجاع اختلافات و دعاوی به مرکز داوری، به منزله پذیرش این اختیار « داور » خواهد بود.

ب- شرط داوری که به صورت جزئی از یک قرارداد باشد، به عنوان موافقتنامه مستقل تلقی می شود و تصمیم « داور » در خصوص فسخ، بطلان و ملغی الاثر بودن اصل قرارداد، تاثیری در شرط داوری ندارد و فی نفسه به منزله بطلان یا عدم اعتبار شرط داوری مندرج در قرارداد نخواهد بود.

ماده ۲۸- ایراد به صلاحیت « داور » باید تا قبل از جلسه اول رسیدگی اعلام گردد. صرف تعیین « داور » و یا مشارکت در تعیین « داور » توسط هریک از طرفین مانع از ایراد او به صلاحیت داوری نخواهد بود. ایراد به خروج « داور » از حدود صلاحیت در جریان رسیدگی داوری، باید به محض بروز و اطلاع از آن اعلام گردد، مع ذلک در صورتی که « داور » تاخیر در ایراد در موارد مذکور را موجه تشخیص دهد، می تواند ایراد خارج از موعد را بپذیرد.

ماده ۲۹- در صورت ایراد به صلاحیت « داور » و یا ایراد به وجود و یا اعتبار موافقتنامه داوری، « داور » باید به عنوان یک امر مقدماتی و قبل از ورود به ماهیت دعوی، نسبت به آن اتخاذ تصمیم کند، مگر اینکه « داور » با توجه به موضوع ایراد و ادله آن، اتخاذ تصمیم راجع به ایراد را به رسیدگی در مورد ماهیت دعوی، موکول نماید.

تبصره ۱: هرگاه ضمن رسیدگی مسائلی کشف شود که مربوط به وقوع جرم می باشد و در رای داور موثر بوده و تفکیک جهات مدنی از جزایی ممکن نباشد و همچنین در صورتی که دعوا مربوط به نکاح یا طلاق یا نسب بوده و رفع اختلاف در امری که راجع به داوری شده متوقف بر رسیدگی به اصل نکاح یا طلاق یا نسب باشد رسیدگی داور / داوران تا صدور حکم نهایی از دادگاه صلاحیتدار نسبت به امر جزایی یا نکاح یا طلاق یا نسب متوقف می شود.

تبصره ۲: ادعای جعل و تزویر در سند با تعیین عامل یا عاملان مشمول تبصره فوق می باشد .

تبصره ۳: ادعای جعل و تزویر در سند بدون تعیین عامل یا عاملان و یا در صورتی که تعقیب وی به جهتی از جهات قانونی ممکن نباشد مشمول ماده قبل نمی باشد و با توجه به ملاک ماده مورد اشاره، داور خود صالح به رسیدگی به اصالت سند می باشد و موظف است قرار توقف داوری تا رسیدگی نهایی به اصالت سند صادر نماید.

تبصره ۴: پس از رسیدگی ، داور در خصوص اصالت سند اتخاذ تصمیم نموده به طرفین ابلاغ می شود تا چنانچه نسبت به آن اعتراض دارند ظرف سه روز به مرکز داوری اعلام نمایند .

تبصره ۵: در صورت اعتراض، هیات امناء مرکز داوری ظرف پنج روز نسبت به موضوع رسیدگی و اتخاذ تصمیم می کند. تصمیم هیات امناء مرکز داوری قطعی است و هیات امناء مکلف نیست دلایل خود را اعلام کند .

تبصره ۶: پس از ابلاغ تصمیم هیات امناء آن چه از مدت داوری در زمان توقف رسیدگی داوری باقی بوده از تاریخ ابلاغ حساب می شود.

ماده ۳۰ - حکم نهایی یاد شده در تبصره یک ماده فوق توسط دادگاه ارجاع کننده دعوا به داوری یا دادگاهی که داور را انتخاب کرده است به داور/ داوران ابلاغ می شود و آنچه از مدت داوری در زمان توقف رسیدگی داوری داوران باقی بوده از تاریخ ابلاغ حکم یاد شده حساب می شود.

هرگاه داور بدون دخالت دادگاه انتخاب شده باشد ، حکم نهایی بوسیله طرفین یا یک طرف به او ابلاغ خواهد شد. داور/داوران نمی توانند برخلاف مفاد حکمی که در امر جزایی یا نکاح یا طلاق یا نسب صادر شده رأی بدهند.

ماده ۳۱- اتخاذ تصمیم « داور» در مورد ایراد خروج « داور» از حدود صلاحیت که سبب آن در حین رسیدگی حادث می شود ، می تواند در ضمن رای ماهوی به عمل آید.

ماده ۳۲- در صورتی که رای « داور» بر رد ایراد، و قبول صلاحیت خود قبل از ورود در ماهیت باشد ، این تصمیم ظرف ۳ روز از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض در هیات امناء مرکز داوری است ، اعتراض به رای مذکور مانع ادامه رسیدگی و صدور رای نخواهد بود.

تبصره_ در صورتیکه نظر داور بر قبول ایراد باشد باید بدون ورود در ماهیت نسبت به آن اتخاذ تصمیم نماید؛ در اینصورت مرکز داوری نسبت به تعیین داور جدید مطابق با ماده ۲۷ این آیین نامه عمل می نماید.

ماه ۳۳- در صورتی که طرفین درباره موارد مذکور در این فصل به نحو دیگری توافق کرده باشند ، بر طبق آن عمل خواهد شد.

ماده ۳۴- اقدامات موقتی

۱- هر یک از طرفین داوری می تواند قبل یا حین رسیدگی داوری از دادگاه صالح مطابق قانون آئین دادرسی مدنی صدور قرار تامین خواسته یا دستور موقت را تقاضا نماید، یا برای تامین دلیل به مراجع صالح قانونی مراجعه کند ، هر چند مقرر داوری خارج از ایران باشد، در این صورت گواهی طرح دعوی نزد داور یا هیات داوری به منزله گواهی طرح دعوی نزد دادگاه صالح ، به شرح مقرر در قانون آئین دادرسی مدنی خواهد بود.

تبصره- مراجعه به دادگاه برای اخذ دستور موقت یا قرار تامین خواسته یا تامین دلیل ، به معنای تخلف یا انصراف از موافقتنامه داوری نخواهد بود.

۲- جز در مواردی که طرفین خلاف آن مقرر کرده باشند متقاضی دستور موقت یا تامین خواسته علاوه بر اختیار مراجعه به دادگاه ، مجاز است از داور تقاضای صدور دستور موقت یا قرار تامین خواسته نماید. دستور موقت یا قرار تامین خواسته صادره از سوی داور منحصرأ برای طرفین لازم الاتباع است و تکلیف یا اثری نسبت به اشخاص ثالث ندارد. موارد صدور، رفع، اصلاح دستور موقت یا قرار تامین خواسته و تودیع تامین نقدی عینا مشابه قانون آئین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی است .

تبصره ۱- در صورتی که موضوع به هیات داوری ارجاع شده باشد ، صدور قرار تامین خواسته یا دستور موقت از اختیارات سر داور است. در فرض فوق چنانچه هیچ یک از اعضای هیات داوران به عنوان سر داور تعیین نشده باشد، اتخاذ تصمیم در خصوص صدور قرار تامین خواسته یا دستور موقت با اکثریت هیات داوران است.

تبصره ۲- تصمیم داور/ هیات داوری در مورد قرار تامین خواسته یا دستور موقت موضوع این ماده ، باید به تایید مرکز داوری نیز برسد.

فصل پنجم- رسیدگی داوری

ماده ۳۵- تسلیم پرونده به « داور »

پس از انتخاب داور واحد یا تشکیل هیات داوری و اخذ قبولی داور یا داوران ، دبیرخانه مرکز داوری پرونده را جهت رسیدگی در اختیار آنان قرار می دهد، مشروط بر اینکه آن قسمت از هزینه های داوری که دبیرخانه در این مرحله مطالبه کرده است ، تادیه شده باشد.

تبصره: داور بلافاصله پس از دریافت پرونده وقت رسیدگی تعیین به طرفین ابلاغ و نسخه ثانی دادخواست و ضمائم آن جهت خوانده ارسال می گردد.

ماده ۳۶- اداره داوری

الف- اداره جریان داوری بر عهده داور واحد و در صورت تشکیل هیات داوران ، با سر داور خواهد بود.

ب- رفتار مرکز داوری و داور با طرفین باید با رعایت مساوات، بی طرفانه و منصفانه باشد و با لحاظ مدت داوری به هرکدام از آنان فرصت کافی برای طرح ادعا یا دفاع و ارائه دلایل داده شود.

ماده ۳۷- معرفی وکیل یا نماینده

هر یک از طرفین حق دارد در رسیدگی های داوری ، دو نفر وکیل یا نماینده معرفی نماید، وکیل در داوری اعم از وکیل دادگستری و غیر آن است.

تبصره ۱- حضور نماینده در داوری صرفاً جهت شرکت در جلسات رسیدگی و پیگیری و دفاع پرونده می باشد . و امر ابلاغ صرفاً به اصحاب دعوا معتبر است.

تبصره ۲- در صورت معرفی وکیل دادگستری، استفاده از نماینده ممنوع است.

تبصره ۳- ابلاغ اوراق و رای داور به اصحاب دعوا و در صورت داشتن وکیل دادگستری فقط به وکیل ایشان ابلاغ می گردد.

تبصره ۴- مواد ۳۱ تا ۴۷ قانون آئین دادرسی مدنی تا جایی که مخالف با این آیین نامه نباشد در رسیدگی رعایت می گردد.

تبصره ۵- هریک از طرفین یا وکلای ایشان می توانند یک نفر را به عنوان مشاور از افراد مورد اعتماد خود انتخاب و معرفی کنند. تعداد مشاوران نباید از یک نفر بیشتر باشد. مشاور فقط در حدود مقرر از سوی مرکز داوری، حق شرکت در جلسات رسیدگی و ارائه نظر مشورتی به طرف متبوع خود را دارد بدون آنکه حق مداخله و اظهار نظر مستقیم در دعوا را داشته باشد.

ماده ۳۸- قرارنامه داوری و برنامه زمان بندی

الف- « داور » مکلف است پس از تحویل گرفتن پرونده از دبیرخانه، در اولین جلسه رسیدگی « قرارنامه داوری » را تنظیم نماید. هیات امناء می تواند این مدت را به درخواست « داور » که باید موجه باشد، تمدید کند. عدم تنظیم قرارنامه داوری مانع از شروع به رسیدگی نمی باشد.

قرارنامه داوری باید مشتمل بر موارد زیر باشد:

۱- نام و مشخصات کامل طرفین

۲- نشانی اقامتگاه طرفین که ابلاغ ها و مراسلات در جریان داوری باید به آنجا ارسال شود.

۳- خلاصه ای از ادعاها و مدافعات طرفین و خواسته هر یک از ایشان و تا حدودی که در این مرحله ممکن باشد، ذکر مبلغ خواسته اصلی و خواسته متقابل

۴- در صورت امکان، تحریر محل نزاع و موضوعاتی که باید تصمیم گیری شود.

۵- نام و مشخصات و نشانی اقامتگاه داور یا داوران

۶- محل داوری و زبان داوری (در داوری های بین المللی)

۷- قوانین و قواعد حقوقی حاکم بر موضوع دعوی

۸- ذکر اختیارات « داور » از قبیل تفویض اختیار برای تعیین و تمدید مدت داوری به داور، نحوه تعیین کارشناس، نحوه استماع کارشناس و شهود، اختیار صدور رای بر اساس صلح و سازش، انصاف و یا کدخدامنشی، نحوه صدور دستور موقت و نحوه اخذ تضمین مناسب برای دستور موقت.

۹- هرگونه اختیار و یا موضوع دیگری که برای حل و فصل اختلاف از طریق داوری لازم باشد.

ب- قرارنامه داوری باید به امضاء طرف ها و داور برسد.

پ- اگر هریک از طرف ها از مشارکت در تنظیم قرارنامه داوری یا از امضای آن امتناع ورزد ، یا به او دسترسی نباشد، رسیدگی بدون تنظیم قرارنامه داوری ادامه می یابد.

ماده ۳۹- در داوری های بین المللی ، « داور » باید حین تنظیم قرارنامه داوری یا در اسرع وقت ممکن پس از آن ، با مشورت طرفین برنامه زمان بندی را که در نظر دارد داوری را مطابق آن انجام دهد ، جداگانه تنظیم و برای طرفین و مرکز داوری ارسال کند. هرگونه اصلاح و تغییر در برنامه زمان بندی باید به طرفین و مرکز اطلاع داده شود.

ماده ۴۰- اصلاح ادعا و یا دفاع

چنانچه بین طرفین ترتیب دیگری مقرر نشده باشد ، هر یک از طرفین می تواند تا پایان جلسه اول رسیدگی خواسته خود را تغییر داده و ادعای جدیدی به غیر از آنچه در قرارنامه داوری ذکر شده ، طرح کند. در هر حال در صورت اصلاح و یا تکمیل ادعا یا دفاع باید به طرف مقابل اجازه و مهلت پاسخگویی داده شود.

ماده ۴۱- خواننده داوری می تواند در اولین دفاع خود ضمن پاسخ ماهیتی علاوه بر ایرادات موضوع قانون آئین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی ایراد خود را در خصوص موارد زیر مطرح کند و داور باید در خصوص آن اتخاذ تصمیم کند.

۱- موافقتنامه داوری معتبر وجود نداشته باشد، یا موافقتنامه داوری مفید صلاحیت مرجع داوری مورد رجوع نباشد.

۲- در موافقتنامه داوری مواعد و ترتیبات خاصی برای رجوع به داوری مقرر شده باشد و این ترتیبات از سوی خواهان یا مرجع داوری رعایت نشده باشد.

۳- داور و یا هر یک از هیات داوران مشمول جهات جرح باشد.

۴- دعوا بین همان اشخاص نزد دادگاهی در ایران قبلا اقامه شده و تحت رسیدگی باشد. در این صورت ایراد کننده مکلف است ظرف ۱۰ روز گواهی مبنی بر طرح دعوا نزد مرجع قضایی را اخذ و تسلیم نماید. در این صورت رسیدگی داور تا تعیین تکلیف قضیه در دادگاه متوقف می شود و مدت توقف جزء مدت داوری محسوب نمی شود.

۵- خواهان به جهتی از جهات قانونی از قبیل صغر، عدم رشد، جنون یا ممنوعیت از تصرف در اموال در نتیجه حکم ورشکستگی، اهلیت قانونی برای اقامه دعوی نداشته باشد.

۶- ادعا متوجه شخص خوانده نباشد.

۷- کسی که به عنوان نمایندگی اقامه دعوی کرده از قبیل وکالت یا ولایت یا قیمومت سمت او محرز نباشد.

۸- دعوای طرح شده سابقا بین همان اشخاص یا اشخاصی که اصحاب دعوی یا قائم مقام آنان هستند، رسیدگی شده و نسبت به آن حکم قطعی صادر شده باشد.

۹- دعوی بر فرض ثبوت، اثر قانونی نداشته باشد از قبیل وقف و هبه بدون قبض.

۱۰- مورد دعوی مشروع نباشد.

۱۱- دعوی جزمی نبوده بلکه ظنی یا احتمالی باشد.

۱۲- خواهان در دعوی مطروحه ذی نفع نباشد.

۱۳- دعوی خارج از موعد قانونی اقامه شده باشد.

ماده ۴۲- در صورتی که خوانده ادعای متقابلی داشته باشد، باید انرا تا پایان جلسه اول، به دبیرخانه تسلیم و ثبت کند. دعوی متقابل باید مشتمل بر موارد زیر باشد:

۱- بیان ادعای متقابل و منشاء و دلایل آن

۲- ذکر خواسته دعوی متقابل و بهای آن، مگر آنکه خواسته غیر مالی باشد.

تبصره ۱- در دعوی تقابل باید شرایط مندرج در ماده ۶ رعایت شود.

تبصره ۲- خواهان نیز می تواند در اولین پاسخ به جوابیه خواننده یا دعوی تقابل مطروحه از سوی خواننده ایرادات خود را ضمن پاسخ ماهیتی مطرح کند.

ماده ۴۳- به دعوی تقابل با دعوی اصلی توامان رسیدگی می شود . چنانچه وصف تقابل برای دعوی مطروحه موجود نباشد ، یا به هر دلیل موجه دیگر امکان رسیدگی به دعوی تقابل وجود نداشته باشد از قبیل اینکه خواهان تقابل از تادیه هزینه های داوری استنکاف کند یا در تقدیم ادعای نامه یا ادله ، تاخیر ناموجه داشته باشد به دعوی مطروحه بصورت جداگانه و مطابق قواعد عمومی رسیدگی می شود.

ماده ۴۴- دعوی تقابل ، دعوی مستقل نیست و استرداد دعوی اصلی یا رد آن مانع از رسیدگی به دعوی تقابل می باشد.

ماده ۴۵- هرگاه شخص ثالثی برای خود مستقلا حقی قائل باشد و یا خود را در محق شدن یکی از طرفین ذینفع بداند ، می تواند تا وقتی که ختم رسیدگی اعلام نشده است وارد داوری شود مشروط بر اینکه موافقتنامه و آیین داوری و داور تعیین شده را بپذیرد و ورود وی مورد ایراد هیچ یک از طرفین واقع نشود. در صورت عدم حصول همه شرایط مقرر در بالا ، ادعای ثالث مستقلا در مرجع صالح قابل طرح است.

ماده ۴۶- هرگاه یکی از طرفین جلب ثالثی را در داوری لازم بداند، اعم از اینکه دعوی را مستقلا متوجه ثالث بداند یا اینکه جلب ثالث را برای تقویت موضع خود لازم بداند می تواند تا پایان جلسه اول رسیدگی تقاضای جلب ثالث را طرح نموده و ظرف ۳ روز ادعای نامه خود را به طرفیت مجلوب ثالث تقدیم مرجع داوری نماید. مشروط بر اینکه موافقتنامه و آیین داوری و داور تعیین شده ، مورد موافقت مجلوب ثالث و طرف مقابل دعوی داوری قرار گیرد.

ماده ۴۷- در دعوی جلب ثالث و ورود ثالث ، در صورتی که داور واحد باشد، تراضی شخص ثالث به داوری به منزله پذیرش صلاحیت داور واحد است. اگر داور واحد نباشد، اشخاص ثالث مزبور حسب مورد همچون خواهان یا خواننده دعوی اصلی، حق تعیین داور اختصاصی را دارند.

ماده ۴۸- هرگاه رسیدگی داور منوط به اثبات ادعایی باشد که در صلاحیت داور نیست، رسیدگی داور با صدور قرار اناطه تا اتخاذ تصمیم از مرجع صلاحیت دار متوقف می شود. مدعی اناطه مکلف است ظرف مدت ده روز در مرجع صالح اقامه دعوی کند و گواهی طرح دعوی را به داور ارائه کند. در این صورت رسیدگی داور و احتساب مواعد داوری متوقف می شود.

تبصره ۱- در صورت عدم ارائه گواهی مذکور در این ماده در موعد مقرر چنانچه ادعای اناطه از جانب خواهان طرح شده باشد یا داور آن را لازم بداند، قرار رد دعوی صادر می شود و خواهان می تواند پس از اثبات ادعا در دادگاه صالح با رعایت سایر شرایط و مقررات قانونی مجدداً اقامه دعوا نزد مرجع داوری نماید در اینصورت مدت داوری از ابتدا شروع می شود و در صورتی که مدعی اناطه خوانده باشد، دفاع وی بدون در نظر گرفتن ایراد اناطه مورد رسیدگی قرار می گیرد.

تبصره ۲- چنانچه بنا به تشخیص داور و بر اساس قرائن موجود، طرح ادعا به منظور تطویل رسیدگی باشد داور می تواند از صدور قرار اناطه خودداری کرده، و قرار رد درخواست اناطه را صادر کند.

ماده ۴۹- قانون حاکم

- الف- «داور» مکلف است بر اساس قانون و قواعد حقوقی قابل اعمال و انصاف رای دهد.
- ب- در داوری های بین المللی «داور» مکلف است قانون منتخب طرفین را اعمال کند و در صورتی که طرفین قانون حاکم را انتخاب نکرده باشند، طبق قواعد تعارضی که «داور» تشخیص دهد قانون مناسب را تعیین و مطابق آن رای دهد.
- پ- تعیین قانون یک کشور به هر نحو که صورت گیرد، به منزله ارجاع به قوانین ماهوی آن کشور است و شامل حل تعارض آن نمی شود، مگر طرفین طور دیگری توافق نموده باشند.
- ت- «داور» مکلف است در کلیه موارد، مطابق مفاد قرارداد تصمیم بگیرد و عرف و عادت تجاری ذی ربط (در صورت تجاری بودن موضوع) را رعایت کند.

ث- « داور» در صورتی حق دارد بر اساس صلح و سازش، و یا کدخدا منشی رای دهد که طرفین صریحا چنین اختیاری به او داده باشند.

ماده ۵۰- جلسه استماع و رسیدگی

الف- پس از تسلیم پرونده به « داور» و تشکیل جلسه استماع و رسیدگی و ملاحظه اصول اسناد و مدارک موجود در پرونده داور می تواند رسیدگی و رای صادر کند.

ب- در صورتی که « داور» با توجه به موضوع پرونده ، اخذ توضیح از طرفین را لازم بداند ، می تواند دستور تشکیل جلسه استماع جدید را با ذکر محل، تاریخ و ساعت تشکیل جلسه ، صادر و از طریق دبیرخانه به طرفین ابلاغ کند . به هر حال، در صورتی که یکی از طرفین در زمان مناسب درخواست تشکیل جلسه استماع نماید، « داور » می تواند جلسه دیگری را برگزار کند . « داور» می تواند برای تسهیل رسیدگی، موضوعات یا سوالاتی که باید در جلسه استماع پاسخ داده شود، تعیین و برای طرفین ارسال کند.

پ- چنانچه « داور» تشکیل جلسه برای بازرسی کالا و یا معاینه سایر اموال و یا مستندات طرفین را ضروری بداند ، موعد و مکان جلسه را تعیین و به طرفین و سایر اشخاصی که باید حضور یابند، ابلاغ کند.

ت- « داور» می تواند پس از مشورت با طرفین ، جلسات استماع ، بازرسی اموال یا مستندات یا شور را در هر محلی که لازم و مقتضی بداند تشکیل دهد، مگر طرفین طور دیگری توافق کرده باشند.

ث- جلسات استماع و رسیدگی داوری غیر علنی است ، مگر آنکه طرفین به طور کتبی بر خلاف آن توافق کنند. به هر حال « داور» باید برای حفظ اسرار تجاری و اطلاعات محرمانه، اقدامات لازم را به عمل آورد.

ج- جلسات رسیدگی و استماع با حضور طرفین یا وکلا یا نمایندگان آنان تشکیل می شود و هر یک از طرفین می تواند مشاور خود را نیز همراه داشته باشد .

ح- « داور » می تواند هر زمان در جریان رسیدگی ، به هریک از طرفین ابلاغ کند لوایح یا ادله و مستندات تکمیلی ارائه کنند یا ایشان را برای ادای توضیح دعوت نماید.

ماده ۵۱- قصور در تسلیم لوایح و مدارک

الف- چنانچه خواهان بدون عذر موجه ، لوایح و مدارک و ادله خود را ظرف مهلت مقرر تسلیم نکند و « داور» با اخذ توضیح از خواننده هم نتواند رای بدهد ، حسب مورد ، قرار ابطال دادخواست داوری یا رای به رد دعوی را صادر خواهد کرد.

ب- در صورتی که خواننده از دادن لایحه ی دفاعیه قصور نماید، همچنین در صورتی که خواهان از دادن لایحه جوابیه به دعوی تقابل خواننده خودداری کند، بدون اینکه این قصور فی نفسه به معنای قبول ادعای خواهان یا دعوی متقابل خواننده تلقی شود « داور» بر اساس مدارک موجود در پرونده رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد کرد.

پ- اگر هریک از طرفین با وجود ابلاغ مراتب به او ، از حضور در جلسه استماع و یا ارائه اسناد و مدارک و ادله مورد استناد خویش ظرف مهلت مقرر، خودداری کند ، « داور» می تواند بر اساس مدارک موجود رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ کند. در صورتی که هیچ یک از طرفین علیرغم دعوت قبلی برای ادای توضیح، حاضر نشوند و « داور» هم نتواند بدون اخذ توضیح در ماهیت دعوی رای صادر کند، قرار ابطال دادخواست صادر می شود.

ماده ۵۲- شهادت

الف- در صورتی که هریک از طرفین جهت اثبات ادعا یا مدافعات خود به شهادت شهود استناد کند، می تواند قبل از تشکیل جلسه رسیدگی یا در جلسه رسیدگی نام و مشخصات شهود و موضوع شهادت ایشان و ارتباط آن با موضوع داوری را کتباً تسلیم کند. در صورت احراز تاثیر مودای شهادت شهود و ارتباط آن با موضوع دعوی « داور » مقرر می کند جلسه ای برای

استماع شهادت تعیین و از طرفین و شهود جهت استماع شهادت دعوت به عمل می‌آورد و به طرف استناد کننده به شهادت شهود، تذکر داده می‌شود که شهود را در جلسه استماع حاضر کند، در صورت عدم حضور شهود بدون عذر موجه، شهادت شهود از عداد دلایل استناد کننده خارج می‌شود.

ب- شهادت شهود می‌تواند به صورت شهادتنامه کتبی امضاء شده که باید صحت امضای شهود به گواهی یکی از دفاتر اسناد رسمی رسیده باشد.

پ- هر یک از طرفین می‌تواند در جلسه استماع و رسیدگی، تحت نظارت «داور» از شهود خود یا شهود طرف مقابل پرسش‌هایی را که مرتبط با قضیه باشد، مطرح نماید و «داور» نیز می‌تواند رسماً پرسش‌هایی را از شهود به عمل آورد.

ت- صلاحیت شهود و موارد جرح شاهد در داوری‌های داخلی به کیفیت مندرج در قوانین آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹ و آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ و اصلاحات بعدی است و در داوری‌های بین‌المللی تابع مقررات حاکم بر داوری است و ارزش اثباتی شهادت شهود یا شهادتنامه کتبی با «داور» است.

ماده ۵۳- ارجاع امر به کارشناس

الف- «داور» می‌تواند در مواردی که لازم بداند رسماً و یا به درخواست هر یک از طرفین، موضوع را به کارشناسی یک یا چند نفر کارشناس از میان کارشناسان رسمی و در صورت عدم وجود کارشناس رسمی به کارشناس خبره ارجاع دهد و مقرر کند که هر کدام از طرفین هرگونه اطلاعات مرتبط را در اختیار کارشناس قرار دهد و موجبات دسترسی او را به موارد مربوط، کالا و یا سایر اموال و امکانه برای انجام معاینه و بازبینی، فراهم آورد مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق کرده باشند. دستمزد کارشناس و هزینه‌های آن بر عهده متقاضی کارشناسی است و در صورتی که متقاضی کارشناسی، دستمزد و هزینه‌های کارشناس را ظرف مهلتی که «داور» تعیین می‌کند نپردازد، کارشناسی از عداد دلایل او خارج می‌شود.

ب- هرگاه قرار کارشناسی به تشخیص و نظر « داور» باشد، و داور نتواند بدون انجام کارشناسی رسیدگی و اتخاذ تصمیم کند ، پرداخت دستمزد و هزینه های کارشناسی بالمناصفه بر عهده طرفین است و چنانچه طرفین هزینه و دستمزد کارشناسی را نپردازند و « داور» هم نتواند بدون انجام کارشناسی رسیدگی و اتخاذ تصمیم کند ، « داور» قرار ابطال دادخواست را صادر می کند.

پ- در صورتی که « داور» لازم بداند، می تواند از کارشناس نظریه تکمیلی بخواهد و در صورت درخواست یکی از طرفین یا در صورتی که « داور» لازم بداند، کارشناس باید پس از تقدیم گزارش کتبی برای ادای توضیح و پاسخ سوالات در جلسه استماع شرکت کند.

ت- نظریه کارشناسی به طرفین ظرف ۳ روز ابلاغ می شود تا چنانچه اظهار نظری نفیاً یا اثباتاً در خصوص آن دارند کتباً ظرف ۵ روز از تاریخ ابلاغ ، اعلام نمایند.

ث- هریک از طرفین می تواند در مقام توجیه ادعا یا دفاع ، راساً مبادرت به اخذ نظر کارشناس کند و آن را به ضمیمه لایحه تسلیم کند و یا کارشناس یا کارشناسان مورد نظر خود را برای استماع نظریه ایشان در جلسه رسیدگی به هزینه خود ، معرفی کند . ارزش اثباتی نظریه کارشناس منتخب هریک از طرفین ، با داور است.

ج- دستمزد و هزینه های کارشناسی با توجه به تعرفه های ذی ربط تعیین می شود و به هر حال ، هنگام صدور رای جزو هزینه های داورى محسوب خواهد شد.

چ- در صورت ارجاع دعوا به کارشناسی ، تا وصول نهایی نظریه کارشناس / کارشناسان و قطعیت آن مدت داورى متوقف پس از وصول نظریه قطعی آنچه از مدت داورى در زمان توقف رسیدگی داورى باقی بوده از تاریخ ابلاغ نظریه به طرفین پرونده ، حساب می شود.

فصل ششم - ختم رسیدگی و صدور رای

ماده ۵۴- ختم رسیدگی

الف- « داور» پس از احراز اینکه طرفین از فرصت کافی و معقول برای ارائه مطالب و دفاع برخوردار شده اند و با رعایت مفاد ماده ۵۴ این آیین داورى ختم رسیدگی را اعلام و مبادرت به صدور رای

می نماید. پس از اعلام ختم رسیدگی ، هیچ لایحه یا دلیل و مدرک جدیدی قابل طرح و ارائه نخواهد بود.

ب- « داور» می تواند در صورت تعدد دعاوی (اعم از اصلی و طاری) با تفکیک دعوائی که معد برای صدور رای باشد، نسبت به آن ختم رسیدگی را اعلام و مبادرت به صدور رای نماید و رسیدگی را نسبت به دعوی یا دعاوی دیگر ادامه دهد.

پ- « داور» مکلف است حداکثر ظرف ۷ روز پس از اعلام ختم رسیدگی با رعایت تبصره بند الف ماده ۵۹ ، پیش نویس رای داوری را قبل از امضاء جهت اعمال مقررات ماده مذکور به دبیرخانه مرکز داوری تسلیم کند . در صورتی که « داور» مهلت بیشتری لازم داشته باشد، می تواند با ذکر دلیل و موجبات تاخیر، مدت مذکور را یک بار تمدید کند.

ماده ۵۵- مهلت صدور رای

الف- در داوری های داخلی، مدت داوری هایی که به مرکز ارجاع می شود سه ماه از تاریخ قبولی « داور» می باشد و داور می تواند به صلاحدید خود و یا توافق طرفین مدت داوری را برای یک مدت شش ماهه تمدید نماید. تمدید مدت مذکور ولو کراراً با توافق طرفین بلا مانع است.

تبصره: در صورت لزوم داور یک هفته قبل از انقضاء بایستی مهلت را تمدید نماید.

ب- در داور های بین المللی « داور» مکلف است ظرف ۶ ماه از نهایی شدن قرارنامه داوری طبق ماده ۳۷ این قواعد داوری ، رسیدگی و رای صادر کند. در صورتی که اوضاع و احوال پرونده اقتضا کند که مدت مذکور تمدید شود « داور» مکلف است مراتب تمدید را به طرفین و دبیرخانه مرکز داوری اعلام کند.

ماده ۵۶- رای مبتنی بر سازش طرفین

الف- چنانچه طرفین در جریان رسیدگی ، اختلاف خود را از طریق سازش فیصله دهند ، « داور» به درخواست طرفین مراتب وقوع سازش را همراه با شرایط سازش و نحوه فیصله دعوی،

به صورت گزارش اصلاحی تنظیم و رای سازشی صادر می نماید و قرار سقوط دعوی صادر می کند.

ب- رای سازشی که به صورت فوق صادر می شود، برای طرفین قطعی و لازم الاجراست.

ماده ۵۷- اخذ تصمیم توسط هیات داوران

الف- در مواردی که رسیدگی به وسیله هیاتی از داوران به عمل آید ، اعضای هیات داوری باید از تاریخ و محل جلسه ای که برای رسیدگی و مشاوره و یا صدور رای تشکیل می شود مطلع باشند.

ب- تصمیم « هیات داوران » با اکثریت آراء معتبر است ، مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق کرده باشند. در صورتی که اکثریت حاصل نشود، طبق تبصره این ماده عمل می شود.

تبصره- در صورتی که یکی از اعضای هیات داوران استعفا کند یا دو جلسه متوالی حضور پیدا نکند یا از دادن رای امتناع نماید ، دو عضو دیگر رسیدگی و رای خواهند داد و چنانچه بین دو «داور» دیگر اتفاق نظر حاصل نگردد، مرکز داوری طبق مقررات این آیین نامه « داور» دیگری به جای « داور» مستعفی یا ممتنع یا غایب، انتخاب و منصوب می نماید ، مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق کنند.

ماده ۵۸- شکل و محتوای رای

الف- رای داوری باید کتبی باشد و به امضای « داور » برسد . در موردی که « داور» بیش از یک نفر باشد ، امضای اکثریت داوران کافی خواهد بود، مشروط بر اینکه علت عدم امضای اعضای دیگر هیات داوری در برگ رای ذکر شود . نظر مخالف یا جداگانه هر داور ، به رای ضمیمه می شود ، مگر طرفین طور دیگری توافق کنند.

ب- رای داوری مشتمل است بر « مقدمه » ، « خلاصه جریان رسیدگی » ، « متن رای داور » و « بخش اجرایی رای » .

۱- « مقدمه » رای شامل شماره پرونده ، شماره و تاریخ رای ، محل رسیدگی ، مشخصات و نشانی طرفین، نام وکیل نام مشاور (در صورت وجود) نام داور و خواسته دعوی خواهد بود.

۲- « خلاصه جریان رسیدگی » مشتمل است بر خلاصه ای از اظهارات طرفین و مذاکرات جلسه یا جلسات استماع و نیز اقداماتی که به منظور احراز واقعیت و بررسی دلایل صورت گرفته است.

۳- « متن رای » مشتمل است بر ذکر موضوع دعوی یا دعاوی و خواسته و نیز کلیه دلایل و مستنداتی که رای بر آنها مبتنی است مگر اینکه طرفین توافق کرده باشند که دلایل رای ذکر نشود یا رای سازشی طبق ماده ۵۶ باشد یا بر اساس اختیار « داور » برای صلح و سازش صادر شده باشد.

۴- بخش اجرایی رای مشتمل است بر تشخیص منجز « داور » نسبت به خواسته و دفاعیات طرفین و نیز نسبت به تکالیف و اقداماتی که طرف های ذی ربط دعوی باید مطابق بخش اجرایی رای به عمل آورند .

۵- رای داوری، باید حاوی تاریخ و محل داوری طبق ماده ۱۵ این آیین داوری باشد.

ماده ۵۹- بررسی پیش نویس رای داور و ابلاغ آن

الف- به منظور بررسی و حصول اطمینان از رعایت تشریفات قانونی و نیز این آیین داوری ، « داور » باید قبل از امضای رای ، پیش نویس آن را به دبیرخانه مرکز داوری تسلیم نماید و دبیرخانه مرکز داوری پیش نویس رای داور را به نظر هیات امناء مرکز داوری می‌رساند. هیات امناء مرکز داوری باید بدون آنکه در آزادی عمل و اختیارات « داور » از نظر تصمیم گیری مداخله کند، ظرف مدت ۷ روز توجه « داور » را به نکات شکلی و یا ماهوی جلب و یادآوری کند. « داور » در قبول یا رد نکات ماهوی مخیر است. لکن مکلف است نظر هیات امناء مرکز

داوری درباره مسائل شکلی را رعایت کند پس از تایید پیش نویس رای توسط هیات امنای مرکز داور داور مجاز به امضا آن می باشد.

ب- رای داور، که به ترتیب فوق صادر و امضاء شده، توسط دبیرخانه مرکز داور در دفتر ثبت آراء با قید شماره و تاریخ صدور، ثبت می شود و شماره و تاریخ فوق بر روی رای درج و صفحات رای به مهر داور/ داوران یا دبیرخانه مرکز داور یا هر دو ممهور خواهد شد. نسخه اصلی رای داور، در پرونده ضبط و تصویر مصدق آن که دارای اعتبار نسخه اصل است، به اصحاب دعوی ابلاغ خواهد شد، مشروط بر آنکه کلیه هزینه های داور پرداخت شده باشد.

ماده ۶۰- قطعیت و قابلیت اجرای رای

الف- رای « داور » قطعی است و پس از ابلاغ طبق مقررات قانونی لازم الاجراست.

ب- با پذیرش داور از طریق مرکز داور، طرفین متعهد می شوند که رای داور صادره را قطعی و لازم الاجرا دانسته و بدون تاخیر اجرا نمایند.

پ- اجرای رای داور در داورهای داخلی تابع مقررات آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹ و سایر قوانین ذی ربط در باب اجرای احکام داور است. و در داورهای بین المللی، حسب مورد، تابع مقررات قانون داور تجاری بین المللی مصوب ۱۳۷۶ یا کنوانسیون نیویورک در مورد اجرای احکام داور خارجی مصوب ۱۳۸۰ می باشد.

ماده ۶۱- ختم داور

رسیدگی داور با صدور رای یا به موجب تصمیم « داور » در موارد زیر خاتمه یافته یا متوقف می گردد:

الف- استرداد دعوی توسط خواهان تا قبل از ختم رسیدگی.

تبصره- استرداد دعوی پس از پایان رسیدگی قابل قبول نیست مگر با موافقت خواننده یا اینکه خواهان به طور کلی از دعوی خود صرف نظر نماید که در اینصورت قرار سقوط دعوا صادر خواهد شد.

ب- عدم امکان و یا عدم لزوم ادامه رسیدگی به هر دلیل دیگر

پ- توافق طرفین بر ختم رسیدگی داوری

ت- فوت یا حجر یکی از طرفین دعوی در صورتی که شخص حقیقی باشد.

ث- در داوری های داخلی در صورت ورشکستگی یکی از طرفین دعوا در صورتی که شخص حقوقی باشد، مطابق مقررات مواد ۴۱۸ و ۴۱۹ قانون تجارت تا تعیین مدیر تصفیه، داوری متوقف می گردد. در داوری های بین المللی موضوع تابع مقررات حاکم بر موضوع است.

ماده ۶۲- ابلاغ رای داوری

الف- پس از امضاء ، رای داور توسط دبیرخانه مرکز داوری به یکی از طرق پیش بینی شده در بند الف ماده ۱۷ قواعد و آیین داوری مرکز به طرفین ابلاغ خواهد شد، مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق کرده باشند. ابلاغ رای داور مشروط بر این است که هزینه های داوری به مرکز داوری پرداخت شده باشد.

تبصره ۱: در صورتی که اصحاب دعوا وکیل دادگستری معرفی کرده باشند ، رای داور فقط به وکیل ایشان ابلاغ می شود .

تبصره ۲: در صورتیکه اصحاب دعوا نماینده معرفی کرده باشند ، فقط رای داور به اصحاب دعوا ابلاغ می شود.

ب- در صورت درخواست ، نسخ اضافی رای که توسط دبیر مرکز داوری تصدیق شده باشد، فقط در اختیار طرفین یا وکلای آنان قرار خواهد گرفت.

پ- با ابلاغ رای داور مطابق ترتیبات مذکور در این آیین داوری ، طرفین از ابلاغ رای به سایر شیوه ها صرف نظر می نمایند.

ماده ۶۳- تصحیح و تفسیر رای؛ رای تکمیلی

الف- در داوری های داخلی هریک از طرفین می توانند با رعایت ماده ۴۸۷ قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹ تقاضای اصلاح یا تفسیر رای یا صدور رای تکمیلی نمایند.

« داور» مکلف است ظرف ۱۰ روز از تاریخ تقاضای مذکور نسبت به آن اتخاذ تصمیم نماید.

ب- در داوری های بین المللی هریک از طرفین می توانند ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ رای ، درخواست اصلاح نگارشی ، تایپی، اشتباه در محاسبه یا اشتباهات مشابه یا تفسیر و رفع ابهام از رای را بنمایند یا درخواست رای تکمیلی نسبت به ادعایی که اقامه شده ولی در رای مسکوت مانده مطرح کنند. در مورد درخواست رای اصلاحی « داور» باید ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ درخواست اتخاذ تصمیم کند و در مورد درخواست رای تکمیلی در صورتی که « داور» آن را موجه تشخیص دهد باید ظرف ۶۰ روز رای تکمیلی صادر کند . در صورتی که « داور» راسا متوجه اشتباه یا ابهام رای شده باشد ، ظرف ۳۰ روز نسبت به اصلاح رای یا تفسیر آن اقدام خواهد کرد.

پ- درخواست صدور رای تکمیلی باید در نسخ کافی به دبیرخانه مرکز داوری تسلیم شود و دبیرخانه یک نسخه را به طرف مقابل ابلاغ می کند و ظرف مدت ده روز جهت اظهار نظر او تعیین می نماید.

ت- مقررات مواد ۵۶-۵۷-۵۸-۵۹ و ۶۱ این آیین داورى در مورد رای اصلاحی، تفسیری یا تکمیلی نیز لازم الاجرا است.

فصل هفتم- هزینه های داوری

ماده ۶۴- هزینه های داوری

الف- مراجعه به مرکز داوری و استفاده از خدمات آن برای حل و فصل اختلافات ، در هر مورد موکول به پرداخت هزینه هایی است که مطابق آیین نامه مربوط به نحوه ارائه خدمات در مورد هزینه های داوری و تعرفه آن در زمان دعوی ، محاسبه و دریافت می شود.

ب- پس از وصول درخواست داوری و رفع نقایص احتمالی آن ، دبیر مرکز داوری ، با توجه به مبلغ و نوع خواسته ، هزینه های داوری را طبق تعرفه مندرج در آیین نامه هزینه های داوری تعیین و به خواهان ابلاغ می کند و همزمان از خواهان مطالبه می نماید که ظرف مهلت ۳ روز، مبلغ هزینه ها را به دبیرخانه مرکز داوری بپردازد.

پ- مرکز داوری می تواند هزینه های داوری را، باتوجه به تغییر مبلغ و نوع خواسته در طول داوری تعدیل کند.

ت- در مواردی که علاوه بر ادعای اصلی ، ادعای متقابل هم مطرح شده باشد، دبیر مرکز داوری مبلغ هزینه های داوری بابت هر یک از ادعای اصلی و ادعای متقابل را جداگانه تعیین می نماید . در این صورت هر طرف باید هزینه های مربوط به ادعای خود را به دبیرخانه مرکز داوری بپردازد.

ماده ۶۵- جز در مواردی که طرفین طور دیگری توافق کرده اند، پرداخت هزینه های داوری در مرکز داوری (هزینه اداری و حق الزحمه داوران) به تساوی بر عهده خواهان و خوانده است که باید تا قبل از صدور رای ، به دبیرخانه مرکز داوری بپردازند ولی به جهت تسریع در روند رسیدگی ، مرکز داوری می تواند کل هزینه ها را از خواهان اصلی و خواهان تقابل دریافت نماید.

ماده ۶۶- چنانچه خواهان از پرداخت هزینه های داوری ظرف مهلت مقرر امتناع ورزد، دبیر مرکز داوری می تواند با مشورت « داور» رسیدگی را متوقف کند. در این صورت دبیر مرکز داوری باید یک مهلت ده روزه برای پرداخت هزینه ها به خواهان بدهد. عدم پرداخت هزینه های داوری ظرف این مهلت به منزله استرداد دادخواست مربوط به دعوای اصلی یا متقابل است که برای آن هزینه مطالبه ولی پرداخت نشده است، بدون آنکه مانع از طرح دعوی اصلی یا متقابل طی دادخواست داوری جدید باشد.

ماده ۶۷- اتخاذ تصمیم در خصوص هزینه های داوری

الف- هزینه های داوری شامل حق الزحمه داوران و هزینه های اداری مرکز داوری و همچنین شامل حق الزحمه و هزینه کارشناسی و مخارج متعارف حقوقی است که جریان داوری ایجاد می کند.

ب- داور حق صدور رای بر اساس انصاف را دارد و می تواند با درخواست هریک از اصحاب دعوا ، ضمن صدور رای، طرف مقابل را به تادیه هزینه های ناشی از داوری محکوم کند مشروط بر اینکه ، این تقاضا کتباً و تا قبل از اعلام ختم رسیدگی تسلیم شده باشد. این هزینه ها عبارت است از : حق الزحمه داور، هزینه های اداری، هزینه کارشناسی و حق الوکاله وکیل بر اساس تعرفه قانونی و سایر هزینه های متعارف که به نظر داور برای داوری لازم بوده است.

ج- جز در مواردی که طرفین به نحو دیگری توافق کرده اند یا داور بنا به جهات معقولی خلاف آن را مقرر کند، حق الزحمه داوران بالمناصفه به عهده طرفین است.

تبصره: در صورت عدم درخواست کتبی هر یک از اصحاب دعوا ، حق الزحمه داوران بالمناصفه به عهده طرفین است .

فصل هشتم- مقررات متفرقه

ماده ۶۸- جز در مواردی که طور دیگری مقرر شده باشد، در کلیه مواردی که در این آیین داوری اختیارات یا وظایفی برای مرکز داوری پیش بینی شده ، اعمال یا انجام آن بر عهده دبیر مرکز داوری است.

تبصره- کلیه اختیارات و وظایفی که در این آیین نامه انجام آن به عهده دبیر مرکز داوری است، در غیاب ایشان، به عهده یکی از اعضای هیات امنای مرکز داوری می باشد.

ماده ۶۹- در مواردی که کانون وکلای دادگستری استان قم به عنوان « داور » تعیین شده باشد ، انجام داوری با مرکز داوری کانون وکلای دادگستری قم بوده و مشمول مقررات این آیین داوری خواهد بود.

ماده ۷۰- معافیت از مسئولیت

مسئولیت اعضای هیات امنای مرکز داوری کارکنان مرکز داوری و داوران ، از حیث اجرای مقررات این آیین داوری و آیین نامه هزینه های داوری همان است که به موجب قوانین ذیربط مقرر شده و مسئولیت دیگری متوجه ایشان نخواهد بود.

ماده ۷۱- قاعده کلی

نسبت به موضوعاتی که در این آیین نامه صریحاً تعیین تکلیف نشده ، مرکز داوری ، هیات امنای مرکز داوری و « داور» ، حسب مورد، مطابق روح اساسنامه مرکز داوری کانون وکلای دادگستری قم مصوب ۱۳۹۹/۹/۱۹ روح این آیین داوری ، مقررات باب هفتم قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹، قانون داوری تجاری بین المللی مصوب ۱۳۷۶ و همچنین روح قواعد و آیین داوری مرکز داوری اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران عمل خواهند کرد.

این آیین نامه در اجرای اساسنامه مرکز داوری کانون وکلای دادگستری استان قم مصوب ۱۳۹۶/۰۸/۲۲ با اصلاحات بعدی آن در ۷۱ ماده و ۸ فصل و ۳۶ تبصره در تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۰ در هیات امناء مرکز داوری تایید شد و در تاریخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۹ به تصویب هیات مدیره کانون وکلای دادگستری استان قم رسید و من بعد جایگزین قواعد و آیین داوری مرکز داوری در مورد حل و فصل اختلافات داخلی ۱۳۹۶/۰۸/۲۲ هیات مدیره کانون وکلای دادگستری استان قم می باشد.